

Don't Bank on the Bomb 2018

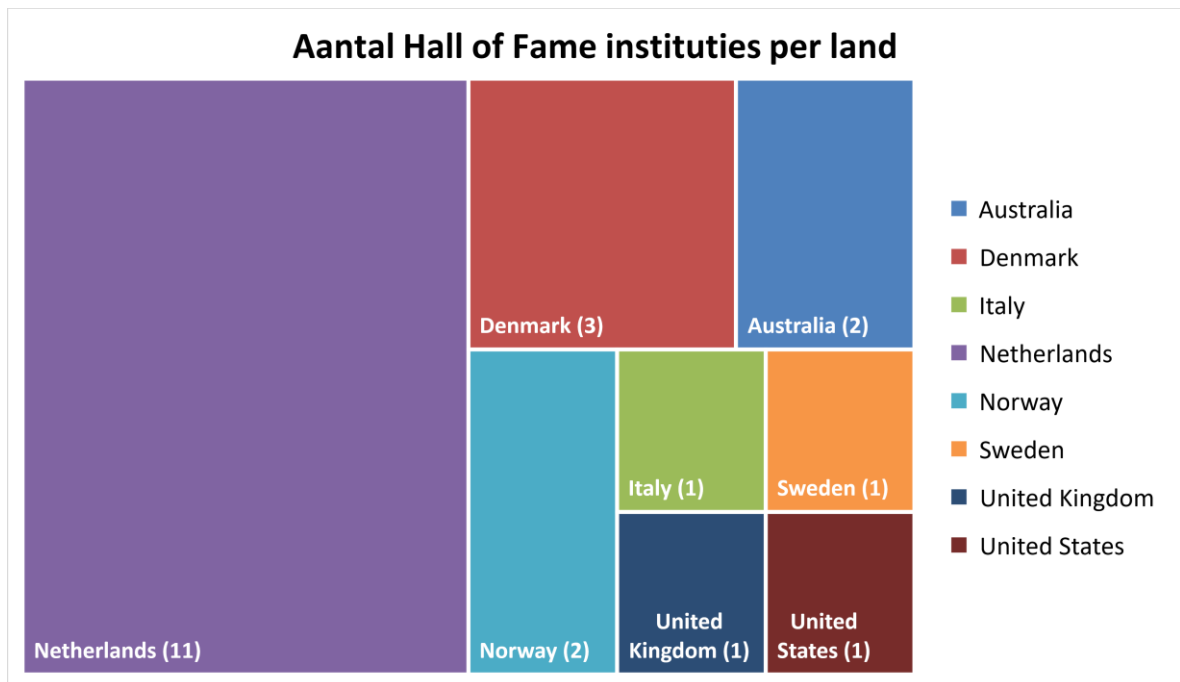
PAX, maart 2018

1. Hall of Fame

In de Hall of Fame staan instituties die beleid hebben dat investeringen volledig uitsluit. Bovendien blijkt uit ons onderzoek dat zij geen investeringen in kernwapenproducenten hebben. In totaal staan er dit jaar 22 financiële instellingen uit 8 landen in de Hall of Fame, een toename van 4 ten opzichte van het vorige rapport.

11 van deze instellingen komen uit Nederland. Nieuw zijn Pensioenfonds Zorg en Welzijn (in het vorige rapport nog in de Runners-Up) en De Volksbank (voorheen SNS). ASN is niet meer opgenomen in het rapport, omdat het geen eigen banklicentie meer heeft en volledig onderdeel is van De Volksbank.

Nederlandse financiële instellingen in de Hall of Fame:

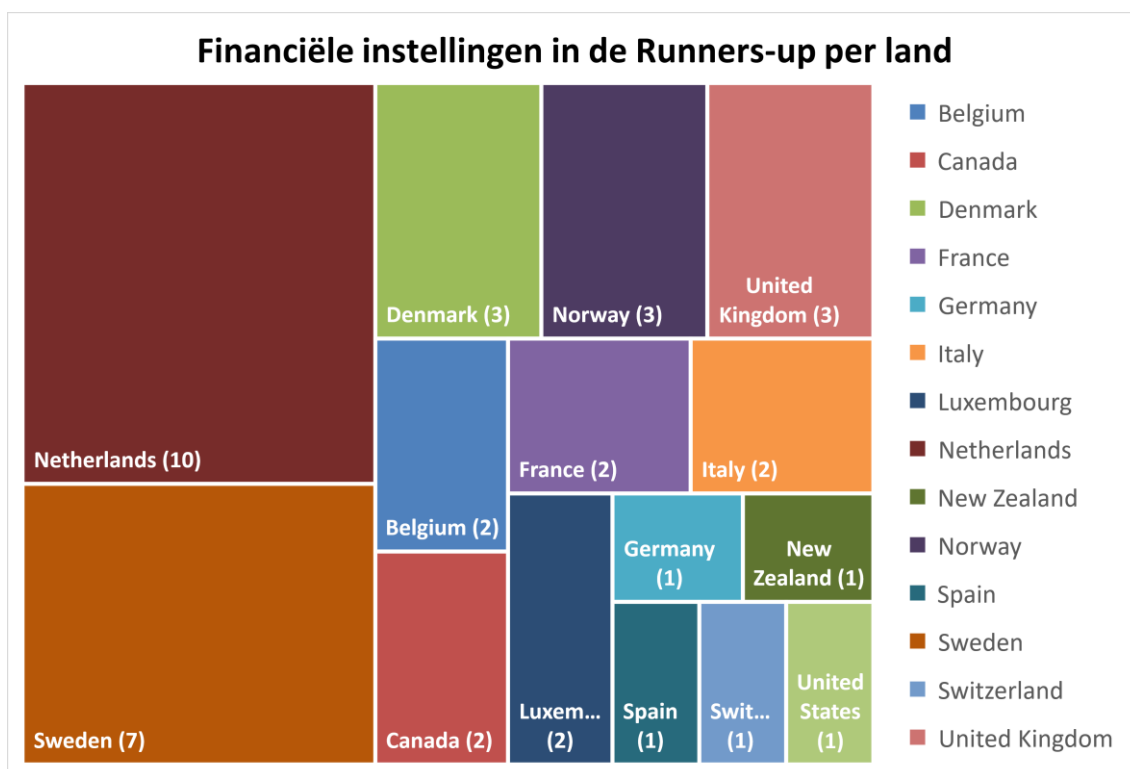
1. ASR
2. Menzis
3. NIBC
4. Pensioenfonds Horeca & Catering
5. Philips Pension Fund
6. Pensioenfonds Zorg en Welzijn (in het vorige rapport in de Runners-up)
7. PNO Media
8. Spoorwegpensioenfonds
9. Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer
10. Triodos Bank
11. De Volksbank (voorheen SNS)

2. Runners-up

De instituties in de Runners Up hebben allemaal enige vorm van beleid wat betreft kernwapenproducenten. Hun beleid is echter óf onvolledig, of ze investeren ondanks hun beleid toch in de bedrijven die PAX als producenten heeft aangemerkt.¹ In totaal staan er dit jaar 41 financiële instellingen uit 14 landen in de Runners-up, een toename van 5 ten opzichte van het vorige rapport.

10 van deze instellingen komen uit Nederland. Nieuw zijn NN Groep (voorheen onderdeel van ING) en PGGM. Delta Lloyd is niet meer opgenomen in het rapport, omdat het is overgenomen door NN Groep.

Voor ABN Amro, Aegon, ING en NN Groep zijn ook investeringen in kernwapenproducenten gevonden; zie de Hall of Shame voor meer informatie.

Nederlandse financiële instellingen in de Runners-up:

1. ABN Amro
2. Achmea
3. Aegon
4. ING
5. NN Group (nieuw in het rapport)
6. Pensioenfonds APF
7. PGGM (nieuw in het rapport)
8. PME
9. Rabobank
10. Van Lanschot Kempen

¹ Indien een financiële instelling wel beleid heeft maar toch ook investeert, staat onze samenvatting van het beleid in de Runners-up, en de informatie over hun investeringen in de Hall of Shame.

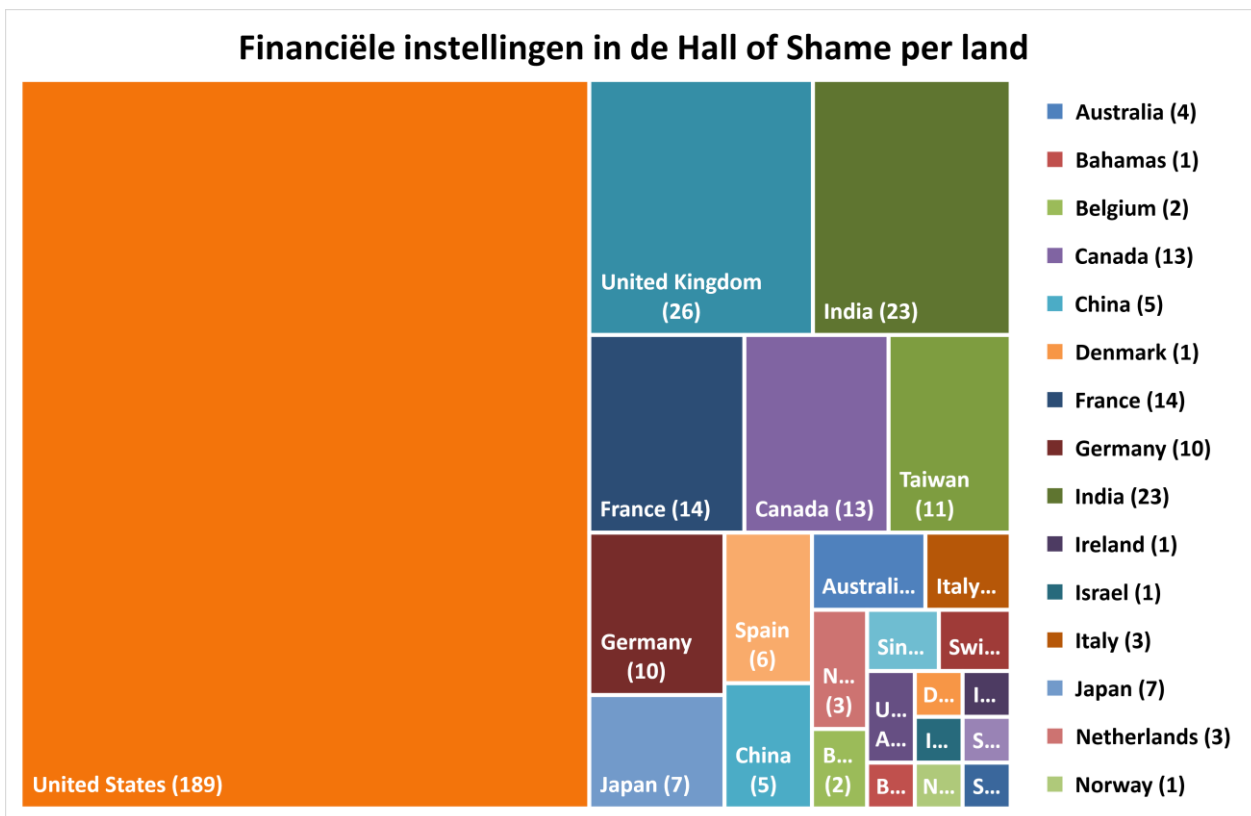
3. Investerings in kernwapenproducenten: Hall of Shame

Het rapport heeft een overzicht van 20 belangrijke kernwapenproducenten:

Aecom (VS)	CH2M Hill (VS)	Lockheed Martin (VS)
Aerojet Rocketdyne (VS)	Fluor (VS)	Northrop Grumman (VS)
Airbus Group (Nederland)	General Dynamics (VS)	Orbital ATK (VS)
BAE Systems (VK)	Honeywell International (VS)	Safran (Frankrijk)
Bechtel (VS)	Huntington Ingalls Industries (VS)	Serco (VK)
Boeing (VS)	Jacobs Engineering (VS)	Thales (Frankrijk)
BWX Technologies(VS)	Larsen & Toubro (India)	

De Hall of Shame laat zien welke financiële instellingen tussen 2014 en 2017 hebben geïnvesteerd in deze 20 kernwapenproducenten. Om praktische redenen wordt voor aandelen en obligaties (share- en bondholdings) een drempelwaarde gehanteerd: aandelen en obligaties van minder dan 0,5% van het uitstaande totaal worden in het rapport opgenomen.

In totaal hebben 329 financiële instellingen uit 20 landen US\$ 525 miljard geïnvesteerd. Het aantal investeerders is gedaald: het vorige rapport telde 390 investeerders. De totale investeringen in de 20 producenten was in het vorige rapport echter nog US\$ 498 miljard en is dus met bijna US\$81 miljard toegenomen.

Nederlandse investeerders

In deze tabel zijn alle investeringen meegenomen, ongeacht de zogenaamde drempelwaarde. In het rapport wordt wel een drempelwaarde gehanteerd, waardoor alleen ABP, Aegon en ING in de Hall of Shame van het rapport worden vermeld.

USD mln	2016	2017
ABP	910,062	951,72
ING Group	457,1994	927,07
Aegon	559,1198	808,91
Royal Dutch Shell	37,01424	69,96
MN Services	6,795611	56,87
ABN Amro	65,15409	45,99
NN Group	45,98452	45,61
Brand New Day		17,57
BinckBank	8,118699	12,87
Optimix Vermogensbeheer	10,1234	0,00
Delta Lloyd	0,431427	Nu onderdeel van NN
TOTAAL	2100,00	2936,57

De wisselkoers van nu is toegepast op de totalen van 2016 en 2017 om ze vergelijkbaar te maken. Alle bedragen zijn in miljoenen US dollars.

De investeringen zijn als volgt verdeeld over de 20 kernwapenproducenten:

		Nederlandse financiële instellingen									
Aantallen in USD mln		ABP	ING	Aegon	Shell AM	MN Services	ABN Amro	NN Group	Brand New Day	BinckBank	Totaal
Kernwapenproducenten	Aecom						1,83				1,83
	Airbus Group	89,45	66,03	25,74			18,94		11,36	3,31	214,84
	BAE Systems	20,69		45,26	14,53					2,58	83,05
	Boeing	145,59		249,91		18,81	0,27	38,12		3,55	456,25
	BWX Technologies	2,13									2,13
	Fluor	79,35	828,99	2,42	2,30	1,04	0,26	1,06			915,43
	General Dynamics	76,57	2,88	7,10	6,10					0,05	92,70
	Honeywell International	125,01	21,27	95,70	21,77	15,76	9,79	2,53		2,79	294,63
	Huntington Ingalls Industries	2,64	1,04	0,64	4,02	1,39	0,67				10,40
	Jacobs Engineering	64,23	0,34	1,32	1,98	1,07	0,16	3,90			72,99
	Lockheed Martin	106,31	3,54	325,87	6,30	11,82	0,15				453,98
	Northrop Grumman	46,65	2,29	42,06	9,89	6,99	0,08				107,95
	Orbital ATK		0,69								0,69
	Safran	102,23		9,10			5,33		6,21	0,59	123,45
	Serco Group				3,08						3,08
	Thales	26,62		3,79			8,51				38,92
Totaal	951,72	927,07	808,91	69,97	56,87	45,99	45,61	17,57	12,86	2936,57	